

1 ורבי אלעזר אומר אף במקום שאסרו לייחד - כדקתנה בההוא ד"אין מעמידין" התיור
2 למכור. דידחוד בכל מקום אסור משום מכשול דרביעה, ולא במנהגא תליא מילתא.
3 אבל במכירה ליכא למיחש לרביעה, דגוי חס על בהמתו מלרביעה מאחר שקנאה כדי
4 שלא תעקר, שנעשית עקורה ברביעה, הלכך במנהגא תליא מילתא. היכא דאחמור
5 עלייהו דלא מוזני אחמור, ודיכא דלא
6 אחמור שרי, ולגבי העמדת בהמה
7 בפונדקאות של גוים, שבהבמה של ישראל
8 היא - אין הגוי חס עליה מלרביעה, וקא עבר
9 א"לפני עור לא תתן מכשול, ואחכי אסור.
10 ואף רב הדר ביה - וקסבר כרבי אלעזר. נדי
11 דלרביעה לא חיישני - דגוי חס על בהמתו
12 שלא תעקר. כיון דוננה קנייה - ואינה של
13 ישראל, ומשום "לפני עור לא תתן מכשול"
14 לא קעבר, דבני נח לא נצטוו על השביתה.
15 אבל גבי רביעה ליכא למימר הכי, משום
16 דהתם קעבר א"לפני עור לא תתן מכשול"
17 (ויקרא יט) לפי שבני נח נצטוו על הרביעה,
18 אבל על השבת לא נצטוו בני נח, ומה שאסור
19 לישראל לומר לגוי "עשה לי כך" זהו משום
20 "ממצאו חפצך ודבר דבר" (ישעיהו נח) דבור
21 אסור. גורה משום שאלה - אי שרינן לזבוני
22 בהמה גסה ולא חיישין למאי דעבדה
23 מלאכה בשבת, אתי הוא לארשולי בהמתו
24 לגוי, ועביד בה מלאכה בשבת, וקא עבר
25 בלאו דכתיב (דברים ה): "לא תעשה כל
26 מלאכה וגו' וכל בהמתך, הדחשת בהמת
27 ישראל היא ומצווה הוא על שביתתה. שאלה
28 קנייה - לימי שאלתה, דכיון דחייב באונסין
29 הרי היא שלו. כסויני - מנסה לה אי אולא
30 ספיר כשהיא טעונה, ואולא מחמתיה -
31 מחמת קולו שהיא מכרת והולכת. מחמר -
32 לא שייך למימר אלא בהמה הטעונה
33 משאו, ופעמים שנותן עליה משא לנסותה
34 אם הולכת יפה, והוה ליה מחמר בשבת,
35 ואיכא למאן דאמר בפרק בתרא במסכת שבת
36 (קנר, א) דחייב חטאת, והתם פלוגתא. אף
37 במקום - ארץ קתני במתניתין; בין משכירין
38 לחן בתים ביהקי ישראל, אבל חוקן לארץ
39 משכירין, ואף במקום שאמרו להשכיר - לא
40 לבית דירה אמרו שידור בו הגוי, אלא לבית
41 העצים לבית האוצרות, מפני שמכניס לתוכה
42 עבודה זרה. ואי שכירות קנייה - מאי איכפת
43 ליה לישראל אם עייל לה גוי עובדה זרה?
44 בדידיה קא מעייל! ואיכילנה כרשיני תרומה -
45 אף על פי שמונותיה עליו אילו גזלן אם
46 האיכלה תרומה כהן, לפי שתרומה ממון
47 שאין לה תובעים היא, שהרי נותנה לכל כהן
48 שירצה, ואם רצה יהיה יכול לתנה לכהן זה שהשכיר לו פרתו, ואותו כהן מסתמא
49 נחא ליה ומחיל אם האיכלה הרבה כרשיני תרומה, דמה לו להקפיד? והלא אינה
50 מיוחדת לו לפיכך, מתוך שידוע שנותן לבהמתו מאותן כרשינין הרבה בעין יפה יותר
51 משאילו היה שלו - נחא ליה, ואינו גולן. אי נמי, שנפלו לו מבית אבי אמו כהן, לא
52 יאכילנה כרשיני תרומה - לפי שאינה שלו, ואינו יכול להאכלה אלא
53 לבהמתו קנית בספו. אידיא דספסירא - על ידי סרסור ישראל, והמוכר נמי ישראל.
54 ועוד דלא מגלי טומא - כיון דהוא למכרה לקחה אינו רוצה שידוע בה מום שבה,
55 הלכך לא מושיל ולא מוגיר. אימור לשחיטה זבנה - ותלינן לקולא. ומתניתין בבהמה
56 טמאה אפילו בסתמא, אי נמי בטהורה ובמפרש ליה גוי דלקימיה קאי.

מכל מקום נידוש שמא ירביעה קודם שישחטנה, כי ההוא עובדא ד"אין מעמידין" (עבודה זרה בב, ב.) גוי שלקח אווז מן השוק, רבעה ונחקה אכילתו ויש לומר: דמילתא ואלא שכיח היה ולא גזור ביה רבנן. והשתא חזינן דלכולי עלמא, בין לרבינו שמואל בן מאיר בין לרבינו תם, אסור למכור לגוים עגלים וסייחין וכל בהמה טמאה, ועל כן יש לתמוה: במה היו סומכין למכור עגלים וסייחין לגוים? וגם מוססים נמי יש לתמוה, דבשלמא אותן שאין מיוחדים אלא לרכיבה נחא, דהא פסיק רבי יוחנן (עבודה זרה טו, א) כבן בתירא המתיר בסוס לפי שעושה בו מלאכה שאין בה איסור דאורייתא. ומטעם האהבך אין לאסור, דהאוכף בטל לגבי האדם הרוכב עליו. אבל מאותם סוסים שהם מיוחדים למשוך בקרן, וגם לפעמים שהגוי מפרש שקנוהו בשביל מלאכת חרישה ומשיכת קרון, קשיא ויש לומר: דלפי מסקנת התלמוד דשרי למזבן אידיא דספסירא, ומפרש טעמא משום דלא ידעה ליה לקליה - נחא, דגם בהמתו שלנו אינן מכירות בקולנו, וליכא מיוחדות כסויני. גם אין גיולות להשאלים ולהשכירם. מיהו, מאותם שרגילים לשכור לגוים קשיאו יש לומר: דודאי לא דאסור למכור בהמה טמאה. היינו דוקא במימיה שהיו הרבה יהודים מייחש, ואם היה לו לאדם בהמה שאינו ירצה לה היה מוכרה לבהמו או לא היה מוספה, אבל עתה - מה יעשה שאינו ימצא למכור, ויבא להגוי ויבנה גיבורה ויחיר בדבר. ובהאי גוונא איכא לקמן, דפרקי: אפילו חטי שיערי נמי לא נודקו ומשני: אי אפשר. הכא נמי, אבל כיון דאי אפשר שרי. ופסק רבינו בריך, דלפי זה אין להחיר אלא כשקנה הסוס לצורך עצמו וגמלך עליו למכור, דאם לא ימכרו יפסיד, אבל לוקח סוסים למכרם כדי להרויח - אסור, דלא יקחם ולא יפסיד בהם.

1 ושמעה לקליה ואולא מחמתיה - ואם תאמר: למה לי טעמא דמחמ? תיפוק ליה משום
2 שביתת בהמתו לחוד! ואומר רבינו יצחק: דמשום שביתת בהמתו לחוד לא הוי
3 אסרינן מכירה, דלית ביה איסור כי אם לפי שעה משום כסויני. ודוקא שאלה או שכירות
4 אסרינן משום שביתת בהמתו, משום דעושה כל השבת, אבל משום כסויני, דאין בו איסור
5 אלא לפי שעה - ירא אסרינן אי לאו טעמא
6 דמחמ דממיר טפי. ירא אסרינן פרה במכון
7 יאכילנה כרשיני תרומה - נראה לרבינו יצחק
8 דמיייר באין מוונותיה על ישראל אלא על כהן,
9 מדלא קתני: "אף על פי שמונותיה עליו",
10 כדקתני בספא. ועוד, דאם היה על ישראל
11 אודייק מסיפא דשכירות לא קניא - לידוק
12 מרישא. ונחא נמי שיהיה להאכילה כרשיני
13 תרומה, כיון שמונותיה על הכהן ואין כאן חשש.
14 והשתא דאמרת שכירות לא קניא - הכא
15 מסקינן דשכירות לא קניא. וקשה, דבפרק "הזהב"
16 (בבא מציעא נ, ב) מסיק דשכירות יש לה
17 אונאה, מדכתיב: "וכי תמכור ממכר לעמיתך"
18 ולא כתיב: "וכי תמכור ממכר לעולם", אלמא
19 "ממכר" קרינן ליה ויש לומר: דמאי ד"ממכר"
20 קרינא ליה לפי שעה - היינו דוקא לגבי אונאה,
21 דכתיב "ממכר" מיותר, מיהו בשאר מקומות
22 אמרינן דשכירות הוא דלא קניא.
23 שרא ליה למזבן אידיא דספסירא - תימה
24 אמאי אי אסרינן משום דכשיראה בבית
25 הגוי יסברו שהבעלים עצמן מכרוהו לו, ואתי
26 למשרי בבעליה, מדיי דהוה אשכוחי לרבנן
27 כדפרישית במתניתין? ויש לומר: דספסירא קלא
28 אית ליה. והרב רבינו שמעיה פירש דהוה גורה
29 לגורה, גורה ספסירא אטו בעל הבית, ובעל הבית
30 גופיה אינו אסור אלא גורה משום שאלה שכירות
31 ונסינו. אימור דלשחיטה זבנה - פירש
32 הקונטרס: ומתניתין דקתני "אין מוכרין", מיייר או
33 בבמה טמאה אפילו בסתמא, או אפילו
34 בטהורה ובמפרש ליה גוי דלקימיה קא בעי ליה.
35 ורבינו שמואל בן מאיר פירש בשם ש"ש דהכא
36 דוקא פרה, שאין רגילין לעשות בה מלאכה, אבל
37 שוריים שרובן מלאכה אין מוכרין. ועגלים
38 וסייחין, נהי דהשתא לאו בני מלאכה נהוה מכל
39 מקום כשגדלו יהיו בני מלאכה. וקשיא לרבינו
40 תם על פירוש זה, דאדרבה, בכל התלמוד משמע
41 דפרות יותר הן גנות חרישה, כדאמרינן בסמוך
42 דפרה החורשת שבעינית, ובפרק קמא דספסירא
43 (ד, א): "שתי פרות היו חורשת בהר המשחזה",
44 וכן (בבא מציעא פ, א): "השוכר פרה לחרש
45 בהר", "השואל פרה" - כי שוריים היו נגזחים,
46 כדאמרינן (בבא קמא מו, א): "שור שנגח", ואף על
47 גב דאמרינן: שוריים רובא לרדיא זבני, בפרק
48 "המוכר פירות" (בבא בתרא עב, ב), מכל מקום אינם ראיים למלאכה כמו פרות. לכך נראה
49 לרבינו תם, דבין פרות בין שוריים אמר דלשחיטה זבניהו, ומתניתין דקתני בהמה גסה -
50 היינו בהמה טמאה, כפירוש הקונטרס. ועגלים נמי דוקא, דלמלאכה קעבי להו, דאילו
51 לשחיטה לא היה טורח לקנותם ולגדלם. וסייחיים גם רבואת נטו, דאף על גב דהשתא לא
52 חוו למלאכה אסור לפרש רבינו תם, דלקמן (טו, א) כי בעי שור של פסם
53 מהו, משמע: זה שאר שוריים! ואומר רבינו יצחק, דלעולם שאר שוריים מותרים, אבל
54 התלמוד מסופק כי אולי יש להחמיר בשור פסם משום דכי משדי ליה עביד מלאכה על חד
55 תריין, ואם כן ראוי הוא למלאכה יותר משוריים אחרים. ורבינו תם פירש: שור פסם לאו
56 מפורטם עדיין הוא אלא עומד להתפסם, ולכך הוא שואל כי שואל יש לאסור בו יותר משאר
57 שוריים, דארמשהי ליה לפטמו ממילך ועביד ביה מלאכה. ואם תאמר: נהי דלשחיטה זבנה,
58 שוריים, דאמרינן: שוריים רובא לרדיא זבני, בפרק
59 "המוכר פירות" (בבא בתרא עב, ב), מכל מקום אינם ראיים למלאכה כמו פרות. לכך נראה
60 לרבינו תם, דבין פרות בין שוריים אמר דלשחיטה זבניהו, ומתניתין דקתני בהמה גסה -
61 היינו בהמה טמאה, כפירוש הקונטרס. ועגלים נמי דוקא, דלמלאכה קעבי להו, דאילו
62 לשחיטה לא היה טורח לקנותם ולגדלם. וסייחיים גם רבואת נטו, דאף על גב דהשתא לא
63 חוו למלאכה אסור לפרש רבינו תם, דלקמן (טו, א) כי בעי שור של פסם
64 מהו, משמע: זה שאר שוריים! ואומר רבינו יצחק, דלעולם שאר שוריים מותרים, אבל
65 התלמוד מסופק כי אולי יש להחמיר בשור פסם משום דכי משדי ליה עביד מלאכה על חד
66 תריין, ואם כן ראוי הוא למלאכה יותר משוריים אחרים. ורבינו תם פירש: שור פסם לאו
67 מפורטם עדיין הוא אלא עומד להתפסם, ולכך הוא שואל כי שואל יש לאסור בו יותר משאר
68 שוריים, דארמשהי ליה לפטמו ממילך ועביד ביה מלאכה. ואם תאמר: נהי דלשחיטה זבנה,
69 שוריים, דאמרינן: שוריים רובא לרדיא זבני, בפרק
70 "המוכר פירות" (בבא בתרא עב, ב), מכל מקום אינם ראיים למלאכה כמו פרות. לכך נראה
71 לרבינו תם, דבין פרות בין שוריים אמר דלשחיטה זבניהו, ומתניתין דקתני בהמה גסה -
72 היינו בהמה טמאה, כפירוש הקונטרס. ועגלים נמי דוקא, דלמלאכה קעבי להו, דאילו
73 לשחיטה לא היה טורח לקנותם ולגדלם. וסייחיים גם רבואת נטו, דאף על גב דהשתא לא
74 חוו למלאכה אסור לפרש רבינו תם, דלקמן (טו, א) כי בעי שור של פסם
75 מהו, משמע: זה שאר שוריים! ואומר רבינו יצחק, דלעולם שאר שוריים מותרים, אבל
76 התלמוד מסופק כי אולי יש להחמיר בשור פסם משום דכי משדי ליה עביד מלאכה על חד
77 תריין, ואם כן ראוי הוא למלאכה יותר משוריים אחרים. ורבינו תם פירש: שור פסם לאו
78 מפורטם עדיין הוא אלא עומד להתפסם, ולכך הוא שואל כי שואל יש לאסור בו יותר משאר
79 שוריים, דארמשהי ליה לפטמו ממילך ועביד ביה מלאכה. ואם תאמר: נהי דלשחיטה זבנה,
80 שוריים, דאמרינן: שוריים רובא לרדיא זבני, בפרק

58 והתירו להשכירו רק לצורך שמירת אוצרותיו, מפני שפכנים לתוכו
 59 הגוי עבודת פוככים ועובר הישראל משום ולא תביא תועבה אל
 60 ביתך (דברים יז), ואי סלקא דעתך ואם תאמר כמו שעלתה על דעתך
 61 ששכירות קניא, מה בכך שמכניס לשם הגוי עבודה זרה, האי כי קא
 62 מעייל, לבייתיה קא מעייל – הרי גוי זה המכניס את העבודה זרה,
 63 לביתו הוא מכניסה, ומה האיסור בכך.
 64 דוחה הגמרא: שאני עבודת פוככים דחמירא – שונה עבודה זרה,
 65 שהיא חמורה, דכתיב 'ולא תביא תועבה אל ביתך, ולפיכך
 66 החמירו בה שלא יכניס הגוי עבודה זרה אפילו לבית שמושכר לו,
 67 ואף על פי שבימי השכירות הוא שלו, מפני ששמו של הישראל נקרא
 68 על הבית.
 69 הגמרא מביאה קושיא נוספת: מתקין לה רב יצחק בריה דרב
 70 משרשיא, ושכירות מי קניא – וכי שכירות נחשבת כקנין גמור של
 71 השוכר, שמחמת כן אתה אומר שאם הבהמה מושכרת לגוי אין
 72 איסור של שביתת בהמתו, והא תנן במשנה (תרומות פ"א מ"ט), ישאל
 73 ששוכר פרה מכהן, אף על פי שמוזנותיה מטילים על הישראל,
 74 ואיכילנה [רשאי להאכילה] פרישני תרומה, שיש ברשותו, וכגון
 75 שירשם מאבי אמו שהיה כהן, שהרי בהמת כהן מותרת לאכול
 76 בתרומה, שנאמר (ויקרא כא יב) 'וכהן פי יקנה נפש קנין כספו הוא יאכל
 77 בו, ונפש משמע אפילו נפש בהמה. וכהן ששוכר פרה מישאל
 78 אף על פי שמוזנותיה של הפרה מוטלים עליו – על הכהן, לא
 79 ואיכילנה פרישני תרומה, כיון שגוף הפרה של הישראל, ואסור
 80 לכהן להאכיל תרומה אלא לקנין כספו. מסיים רב יצחק את קושייתו:
 81 ואי סלקא דעתך שכירות קניא – ואם תרצה לומר ששכירות
 82 מחשיבה את החפץ השכור כשייך לגמרי לשוכר, אם כן אמאי –
 83 מדוע אמרה המשנה שאם הכהן שכר פרה מישראל לא יאכילנה
 84 כרשני תרומה, והרי פרה דיריה היא – הרי עכשיו היא פרתו של
 85 הכהן, ויש להתיר לו להאכילה תרומה. אלא שמע מינה – אלא
 86 ודאי מוכח מכאן, דשכירות לא קניא – ששכירות אינה קונה, ולכן
 87 אף בזמן השכירות אין הפרה נחשבת כשל הכהן, ואם כן אף המשכיר
 88 פרה לגוי ועושה בה הגוי מלאכה, עובר הישראל משום שביתת
 89 בהמתו.
 90 לפי מסקנת הגמרא ששכירות אינה כקנין, מבארת הגמרא את טעם
 91 האיסור למכור בהמה גסה לגוי. מסיימת הגמרא: והשתא, דאמרת
 92 שכירות לא קניא – עתה, שהוכחנו ששכירות אינה קונה, נמצא
 93 שאין מוכרים בהמה גסה לגוי, מפני כל הטעמים שהזכרנו בסוגיא,
 94 גזירה משום שכירות – שמא ישכירנה לגוי שיעשה בה מלאכה
 95 בשבת, וגזירה משום שאלה – שמא ישאילנה לגוי, וגזירה משום
 96 נסיוני.
 97 הגמרא מביאה שני מעשים מאמוראים מהם עולים שני אופני היתר
 98 בענין מכירת בהמה גסה: רב אדא, שרא לזבני חמרא אדא
 99 דספסירא – התיר לישראל למכור חמור לגוי על ידי סרסור יהודי
 100 המתווך בין הקונה למוכר, וביאר את טעמו, משום שבאופן זה אין
 101 שום חשש, אי משום נסיוני – שיבוא לנסותה בערב שבת, הא לא
 102 ידעה לקליה דאולא מחמתיה – הרי אין הבהמה מכירה את קולו
 103 של הסרסור שתלך מחמתו. ואי משום שאלה ושכירות, כיון דלא
 104 דיריה היא לא מושיל ולא מוניח – הואיל ואינה שלו אינו משאילה
 105 ואינו משכירה. ועוד טעם שאין לחשוש לשאילה ושכירות בספסר,
 106 משום דלא ניגלי ביה מומא – כיון שרוצה למכרה, אינו משאילה
 107 ואינו משכירה, שלא יתגלו מומים שבה.
 108 מעשה נוסף שיש ללמוד ממנו היתר: רב הונא זבין [מכר] התיא
 109 פרה לעובד פוככים, אמר ליה רב הונא לרב הונא, מאי מעמא
 110 עבד מר הכי – מה הטעם שעשה מר כך, שמכר בהמה גסה לגוי,
 111 והרי שנינו במשנה שהדבר אסור. אמר ליה רב הונא, אימור – יש
 112 לנו לומר ולתלות שגוי זה לשחיטה זבנה – קנאה, וכיון שלא קנאה
 113 כדי לעבוד בה אלא כדי לאכול את בשרה, אין חשש לשום טעם
 114 מהטעמים שבגללם נאסרה מכירת בהמה גסה לגוי.

1 הגמרא מביאה ישוב נוסף לסתירה בין משנתנו לבין המשנה להלן:
 2 ורבי אלעזר אומר ליישב את הסתירה, שבאמת בכל מקום אסור
 3 להניח בהמה בפונדקאות של עובדי כוכבים, כמשמעות המשנה
 4 להלן, מחשש לרביעה, אך אף במקום שאסרו לייחד, והיינו בכל
 5 מקום שהוא, אם נהגו למכור מותר למכור, ואין הדברים תלויים זה
 6 בה.
 7 שואלת הגמרא: מאי מעמא – מה הטעם שבמכירה אין חשש רביעה.
 8 משיבה הגמרא: עובד פוככים חס על בהמתו שלא תעקר, וכיון
 9 שעל ידי הרביעה נעשית הבהמה עקרה, אין הגוי רובע בהמה שקנה
 10 לעצמו, ורק בהמת ישראל שמצויה בפונדק אינו נמנע מלרובעה,
 11 ולפיכך אסור להעמידה שם.
 12 אומרת הגמרא: ואף רב שאמר לעיל (ד) שהעמדה בפונדק תלויה
 13 במנהג, הדר ביה – חזר בו, שהרי אמר להלן (בב) את סברתו של רבי
 14 אלעזר לגבי נידון אחר, דאמר רב תחליפא, אמר רב שילא בר
 15 אבימי משמיה [משמו] דרב, בביאר הברייתא האומרת שמוותר
 16 לקנות בהמות מגוים לצורך קרבותו, ולא חוששים שמא הבהמה
 17 שקונה נרבעה ופסולה לקרבן, שהטעם הוא מפני שעובד פוככים חס
 18 על בהמתו שלא תעקר, הרי שרב חזר בו וסבר שתם גוים אינם
 19 חשודים על הרביעה בהמות שלהם, והוא הדין בבהמה שקונה
 20 לעצמו.
 21 שנינו במשנה: ובכל מקום אין מוכרין להם בהמה גסה בו.
 22 מבררת הגמרא: מאי מעמא – מדוע אסרו מכירת בהמה גסה בכל
 23 מקום. משיבה הגמרא: נהי דלרביעה לא היישני – אמנם אין
 24 חוששים לרביעה במכירת בהמה, משום שעובד כוכבים חס על
 25 בהמתו שלא תעקר, אולם מעביד ביה מלאכה היישני – חוששים
 26 שמא יעשה בה הגוי מלאכה בשבת, ויש בכך משום ביטול שביתת
 27 בהמתו.
 28 מקשה הגמרא: ויניידי – ויעשה מלאכה, ומה בכך, כיון דהכנה
 29 קנייה – הלא מאחר שקנה אותה היא שלו ואינה של הישראל, ולא
 30 שייך בה חיוב שביתת בהמתו. מתרצת הגמרא: גזירה משום שאלה
 31 ומשום שכירות – ועבדו לה למכור בהמה גסה, יבוא אם להשאילה
 32 או להשכירה לגוי, ועבדו בה הגוי בשבת, ובאופן זה שהבהמה עדיין
 33 של הישראל, עובר הישראל על איסור שביתת בהמתו.
 34 מקשה הגמרא: שאלה קנייה, ואנרא קנייה – השאלה קונה לו
 35 והשכירות קונה לו, כלומר, הרי בימי שאלתו או שכירותו קנויה
 36 הבהמה לגוי להשתמש בה, ואם כן באותו זמן אין הבהמה שייכת
 37 לישראל ואינו מצווה על שביתתה.
 38 הגמרא אומרת טעם אחר מדוע אסרו מכירת בהמה גסה: אלא אמר
 39 רמי בריה דרב יבא, איסור מכירת בהמה גסה הוא גזירה שגזרו
 40 חכמים משום נסיוני – ניסוי הבהמה אם היא הולכת היטב, ומבארת
 41 הגמרא, דזמני דזבנה לה ניהליה – שלפעמים יקרה שהישראל
 42 ימכור את הבהמה לגוי סמוך לשקיעת החמה דמעלי שבתא – של
 43 ערב שבת, ואחר שקיעת החמה אמר ליה הגוי לישראל, תא נסיה
 44 ניהליה – בוא ונסה לי אותה, ויניח על גבה משאוי לראות כיצד היא
 45 הולכת עמו, ושמעיה ליה לקליה ואולא מחמתיה – ועל ידי שתשמע
 46 הבהמה את קולו של הישראל שהיא מכירה אותו, תלך מחמתו,
 47 וניהא ליה דתיוול – והרי נח ורצוי לישראל שתלך, כדי שיראה הגוי
 48 שהיא הולכת היטב, ונהו ליה – ונמצא ישראל זה מחמיר אחר
 49 בהמתו בשבת – מנהיג בהמה טעונה בשבת, והמחמיר אחר בהמתו
 50 בשבת ואפילו על ידי קול בלבד, חייב תמאת. וכדי למנוע עבירה זו
 51 גזרו חכמים שאין למכור כלל בהמה גסה לגוי.
 52 התבאר לעיל שאם הגוי שוכר בהמה מישראל ועושה בה מלאכה
 53 בשבת, אין הישראל עובר משום שביתת בהמתו. הגמרא דנה עתה
 54 בענין זה: מתקין לה – הקשה רב שישא בריה דרב אדי, ושכירות
 55 מי קניא – וכי שכירות מחשיבה את הדבר כשייך לשוכר, והתנן
 56 במשנה (הלן כא) שמוותר להשכיר בית לגוי בחוץ לארץ, אך אף
 57 במקום שאסרו להשכיר, לא לבית דירה אמרו – לא לצורך מגורים

1 מי דמי התם אין אדם מצווה על שביבת בהמתו בשביעית - פירש הקונטרס: הלכך ליכא
 2 למיגור משום שכירות ושאלה ונסיוני, ואי משום "לפני עור לא תתן מכשול" תלינן
 3 בשחיטה. אבל גבי גוי לענן שבת - אדם מצווה על שביבת בהמתו בשבת, ואיכא למיגור
 4 משום הני. עד כאן לשון הקונטרס. וקשיא, דאם כן מאי קפריך. והרי שדה? והא לא שייך
 5 בה שאלה ונסיוני? תדע, דהא לא אסרינן מכירת
 6 שדה לגוי מהאי טעמא כי היכא אסרינן בהמה
 7 גסה? לכך נראה לעולם: התם אין אדם מצווה על
 8 שביבת בהמתו בשביעית, פירוש: לפי שאין
 9 האיסור תלוי בגוף הבהמה אלא בגוף הקרקע,
 10 ואפילו השאיל פרתו לגוי לחרוש בה בשביעית
 11 אין שום איסור שביעית על הבהמה, דאין כאן
 12 גנאי, ויש להתיר למכור לישראל חשוד מטעם
 13 תליה, דאימר לשחיטה זבחה. אבל גבי שבת,
 14 שהאיסור תלוי בגוף הבהמה ואיכא איסור
 15 לבעלים אם יחרשו בו הגוי - לפיכך אין להתיר
 16 למכרה מטעם תליה דשחיטה. ופריך: והרי
 17 שדה, דאדם מצווה על שביבת שדה, וכשהוא
 18 ביד ישראל אחר יש בו איסור דאורייתא אם זרע
 19 בו הישראל, ותלינן להיתרא והררי כלים בו -
 20 תימה: ודקארי לה מאי קארי לה? וכי לא היה
 21 יודע דשאני כלים משום שלא היה במה לתלות,
 22 וכל מה שהתרנו אינו אלא מטעם תלית שחיטה
 23 והיבירתו ושמן יש לומר דהוא סלקא דעתיה
 24 דמקשה דהכא נמי יש צד תלות שלצורך שנה
 25 אדירת הוא קונה, ואפילו הכי אסור.
 26 והמזורה - פירש הקונטרס שהיה רחוק
 27 שהופכין בה התבואה, וקורין אותה
 28 פל"א. וקשיא, דהא כתיב (ישעיה ל): "ברחת
 29 ובמזרה", אלמא תרי מיילי נינהו לכך פירש רבינו
 30 יצחק דהוא כלי אחד של מחרישה.
 31 והדקקר - פירש הקונטרס: הוא מרא שקורין
 32 שחורירי. וקשיא לרבינו יצחק, דהא
 33 אמרינן (ביצה ג ב): והוא שיש לו דרך נעוץ, ואין
 34 דרך (מרא) להניחו נעוץ בקרקעו לכך נראה לו
 35 שהוא כלי המחרישה שקורין קולטריא, ודרבו
 36 להיות נעוץ בקרקע.
 37 רבה ובין חמרא לישראל החשוד למכור לגוי -
 38 ומפרש טעמיה, דאיכא למיתלי דלישראל
 39 מזבין ליה. וקשיא, דהא רבה גופיה דוד לעיל
 40 טעמא דרב הונא דתלית שחיטה, דפריך מי דמי
 41 ויש לומר: דלכתב דשמע מניה קבלה איהו. עוד
 42 יש לומר, דלא דמי, דלעיל ליכא למיתלי כל כך
 43 בשחיטה, דרובא לרדיא זבני. ולספרים דגרסי
 44 לעיל "רבא" והכא "רבה" ניחא.
 45 לגוי מזבין ליה לישראל לא מזבין בו -
 46 ובמסקנא מסיקנן דאסור למזבן לישראל חשוד.
 47 ואם תאמר: מאי שנא מלפני דלפני? דלעיל (יה)
 48 א? ויש לומר: הדהתם מיירי בגוי, שאינו מוזר על
 49 "לפני עור", לפיכך אין אנו חוששין אם הגוי
 50 ימכור לחבירו. אבל הכא דמיירי בישראל
 51 החשוד - אנו חוששין שלא שום ישראל
 52 ליד תקלה על ידו. הרב רבינו אלחנן, ועוד,
 53 דחו "לפני" הוא - שלא יחטא ישראל בשאלה
 54 ושכירות ונסיוני. רהיט בתריה - אף על גב
 55 דלעיל תלינן; אימר דלשחיטה זבנה - הכא לא
 56 תלינן דלישראל מזבן לה. שכן ימכור לזה כמו
 57 לזה.

ומנא תימרא דאמרינן פי האי גוונא? דתנן, בית שמאי
 אומרים: לא ימכור אדם פרה החורשת בשביעית, ובית
 הלל מתירין, מפני שיכול לשוחטה. אמר רבה: מי דמי?
 התם אין אדם מצווה על שביבת בהמתו בשביעית, הכא
 אדם מצווה על שביבת בהמתו בשבת! אמר ליה אבוי:
 וכל היכא דאדם מצווה אסור? והרי שדה, דאדם מצווה
 על שביבת שדה בשביעית, ותנן, בית שמאי אומרים:
 לא ימכור אדם שדה גיר בשביעית, ובית הלל מתירין,
 מפני שיכול להובירה! מתקף לה רב אשי: וכל היכא
 דאין אדם מצווה שרי? והרי כלים, דאין אדם מצווה על
 שביבת כלים בשביעית, ותנן, אילו הן כלים שאין אדם
 רשאי למכרן בשביעית: המחרישה וכל פליה, העול
 והמזורה והדקקר! אלא אמר רב אשי: כל היכא דאיכא
 למיתלא - תלינן ואף על גב דמצווה, וכל היכא דליכא
 למיתלי - לא תלינן, אף על גב דאינו מצווה. רבה זבין
 ההוא חמרא לישראל החשוד למכור לגוי, אמר ליה אבוי:
 מאי טעמא עבד מר הכי? אמר ליה: אנא לישראל זבני.
 אמר ליה: והא אזיל ומזבין ליה לגוי! - לגוי קא מזבין,
 לישראל לא קא מזבין? איתבייה: מקום שנהנו למכור
 בהמה דקה לכותים - מוכרין, שלא למכור - אין מוכרין;
 מאי טעמא? אילימא משום דחשידי ארביעה, ומי
 חשידי? והתניא: אין מעמידין בהמה בפונדקאות של
 גוים, זכרים אצל זכרים ונקבות אצל נקבות, ואין צריך
 לומר נקבות אצל זכרים וזכרים אצל נקבות, ואין מוכרין
 בהמה לרועה שלחן, ואין מייחדין עמהם, ואין מוכרין
 להם תינוק ללמדו ספר וללמדו אומונות; אבל מעמידין
 בהמה בפונדקאות של פותים, זכרים אצל נקבות ונקבות
 אצל זכרים, ואין צריך לומר זכרים אצל זכרים ונקבות
 אצל נקבות, ומוסרין בהמה לרועה שלחן, ומייחדין
 עמהם, ומוסרין להם תינוק ללמדו ספר וללמדו אומונות;
 אלמא לא חשידי. ועוד תניא: אין מוכרין להם לא זיין ולא
 פלי זיין, ואין משחזיזין להן את הזיין, ואין מוכרין להן לא
 סדן ולא קולרין, ולא בכלים ולא שלשלאות של ברזל,
 אחד גוי ואחד פותי; מאי טעמא? אי נימא דחשידי
 אשפיכות דמים, ומי חשידי? האמרת: ומייחדין עמהן!
 אלא משום דאתי לזבונה לגוי! וכי תימא: פותי לא עביד
 תשובה, וישראל עביד תשובה; והאמר רב נחמן אמר רבה
 בר אבוח: כדרך שאמרו אסור למכור לגוי, כך אסור
 למכור לישראל החשוד למכור לגוי! רהיט בתריה תלתא
 פרסי, ואיכא דאמרי: פרסא בחלא, ולא אדרכיה. אמר
 רב דימי בר אבא: כדרך שאסור למכור לגוי, אסור למכור
 ללסטים וישראל. היכי דמי? אי דחשיד דקטיל - פשיטא,
 לפרסאי

ומנא תימרא - דהיכא דאיכא למיתלי במכירה ד"לפני עור" תלינן לקולא? דתנן בו,
 לא ימכור לו פרה החורשת בשביעית - ישראל החשוד על השביעית, לא ימכור
 לו חבירו פרה המלומדת לחרוש, משום "לפני עור" וגו'. אין אדם מצווה על שביבת
 בהמתו בשביעית - הלכך ליכא למיגור משום שאלה ושכירות ונסיוני, ואי משום
 "לפני עור לא תתן מכשול" תלינן בשחיטה.
 אבל גבי גוי, לענן שבת - אדם מצווה על
 שביבת בהמתו בשבת, ואיכא למיגור משום
 כל הני. אדם מצווה על שביבת שדהו -
 "שנת שבתן יהיה לארץ". לא ימכור - לו
 לישראל החשוד על השביעית. שדה גיר -
 חרושה, דסתמא לזריעה קיימא, ועבר א"לפני
 עור". להובייה - ולעשותה שדה בור, שלא
 יזרענה. המחרישה וכל כליה - דסתמיהו
 לעבודת קרקע. והשתא לאו משום שתא
 דלקמיה הכא קא זבין להו, שהרי כל שעה הן
 מצוין. המורה = פל"א, שבו זורה את הגורן
 לרוח להעביר הקרקע, וכשאין גורן עורר בה
 את הקרקע. והדקקר = מרא, פישורא. דאיכא
 למיתלי - כגון בהמה ושדה גיר, דשדה אדם
 קופץ לקנותו משום דאינו מצוי לו כל שעה
 לקנות, ומשום שתא דלקמן קא זבין ליה.
 דליכא למיתלי - כגון כלים הללו. חמרא -
 ליכא למיתלי בשחיטה. לישראל לא מזבין
 ליה - בתמיה. הלכך תלינן בישראל. בהמות
 - זכרים אצל גוים וזכרים, דרבעי להו. נקבות
 אצל גויות נקבות, כדמפרש שפרק שני
 (עבודה זרה כב, ב) דגוים מצוין אצל נשי
 חביריהן, וזימנין דלא משכח להו רבעי לבהמה
 דישראל, ואין צריך לומר זכרים אצל נקבות
 - לפי שגויה נרבעת לזכר. ואין מוסרין בהמה
 לרועה גוי - משום רביעה. ואין מתייחדין
 עמהם - שחשוד על שפיכות דמים. ואין
 מוסרין להם תינוק - דמשכי ליה למינות.
 ועוד, משום משכב זכור, והן מוזרין עליו
 דכתיב (בראשית ב): "ודבק באשתו" - ולא
 בזכור. אלמא לא חשידי - כותים ארביעה,
 ואפילו הכי תניי בביריתא אביתא דבהמה
 דקה תליא במנהגא - הא כמינה גסה אסור
 לזבוני להו, אלמא משום דהדר מזבין להו
 לגוי חשידינן! אין מוכרין להן - לגוים. לא זיין
 - סייף ורומח. כלי זיין - בית יד לרומח ונדן
 לסיף. סדן - לשום בו רגלי איש. ובלשון
 אשכנז שטרק, בלעז ציפ"י. בכלים = בווי"ש
 בלעז. שלשלאות - פרוי"ש. וכל הני משום
 דלא לזוקו בהו ישראל. מאי טעמא - אבות
 קאי. אי נימא משום - דכותים אשפיכות
 דמים חשידי. והא אמרת - לעיל: מתייחדין
 עמהם, אלמא לא חשידי. לא עביד תשובה
 - לחזור בו, ולחוש לדברי חכמים שאסרוהו
 למכור לגוי. עביד תשובה - רציית, ולא מזבין
 ליה לגוי. רהט - רבה. בתריה - דההוא
 ישראל, למיהדר ולמזבין חמרא מניה. בחלא
 = בין החולות, מקום קשה להילוך. ולא
 אדרכיה = לא השיגו. ודומה לו בפלגש
 גבעה (שופטים ב): "בתרו את בנימין
 הרדיפהו, מנחה הרדיכוהו", בעריהם מקום
 מנוחתם השיגום השבטים לבני בנימין. הכי
 גרסינן: לעולם דלא קטיל ובמשמושא דעבד
 לאצולי נפשיה - לטטים השומט ממון מיד
 בעליו ונמלט והולך, וכשרודפין אחריו נלחם
 ומציל עצמו, ומאבד זה את ממונו.

ממה ששינוו בברייתא, מקום שנהגו למכור בהמה דקה לכותים, מוכרין, ומקום שנהגו שלא למכור, אין מוכרין. ויש לברר, מאי מעמא – מה הטעם של אלו שנהגו שלא למכור לכותים. אילימא משום דחשידי ארביעה – אם נאמר משום שחשודים על הרביעה ונמצא שהמוכר להם עובר משום לפני עור, ומי חשידי – וכי חשודים הם הכותים על הרביעה, והתניא בברייתא. אין מעמידין בהמה בפונדקאות של עובדי כוכבים, בהמות זכרים אצל גוים זכרים, משום חשש רביעה, ולא בהמות נקבות אצל נכריות נקבות, משום שהגוים מצויים אצל נשות חבריהם ופעמים שלא ימצא את הנכרית ויבוא לרבעו את הבהמה תחתיה, ונמצא שהישראל גרם לכך. ואין צריך לומר שאסור להעמיד בהמות נקבות אצל גוים זכרים, ולא בהמות זכרים אצל נכריות נקבות, מחשש רביעה. ואין מוכרין בהמה לרועה שלהן מחשש רביעה, ואין (מיתניחין) עמהם משום שחשודים על שפיכות דמים. ואין מוכרין להם תינוק ללמדו ספר של חכמה, ולא ללמדו אומנות, מחשש שמא יטוהו למינות, או מחשש משכב וכו'. אצל מעמידין בהמה בפונדקאות של כותים, זכרים אצל נקבות, ונקבות אצל זכרים, ואין צריך לומר שמותר להניח זכרים אצל זכרים ונקבות אצל נקבות. ומוכרין בהמה לרועה שלהן, ומיתניחין עמהם, ומוכרין להם תינוק ללמדו ספר וללמדו אומנות. אילמא לא חשידי – מוכח מהברייתא שאין הכותים חשודים על הרביעה. ומכל מקום שינוו בברייתא לעיל שמכירת בהמה דקה לכותים תלויה במנהג המקומות, ובהמה גסה אסורה לגמרי, ועל כרחך הטעם הוא מפני שהם עשויים למוכרם לגוים, ואין אנו תולים שימכרוהו לישראל, וקשה על רבה שמכר בהמה גסה לישראל החשוד למוכרה לעובדי כוכבים.

קושיא נוספת על רבה: ועוד תניא בברייתא אחרת, אין מוכרין להם – לגוים, לא זיין שהורגים בו, כמו חרב ורומח. ולא כלי זיין, כגון ידית לרומח ונרתיק לחרב. ואין משחיתין [מחדדים] להן את הציין, ואין מוכרין להן לא סבן – בית מושב לרגלים שבו נועלים את רגלי האסירים. ולא קולרין – שלשלאות של ברזל שהיו כורכים סביב צוארם של הנידונים להריגה. ולא כבלים – חבלים עבים, ולא שלשלאות של ברזל שקושרים בהם את האסירים, והטעם בכל אלו משום שיש חשש שישתמשו בהם נגד יהודים, אהד עובד כוכבים ואהד כותי – איסור זה אמור בין אם מוכר לגוי ובין אם מוכר לכותי. ויש לברר, מאי מעמא שאסרו למכור דברים אלו לכותים, אי נימא דחשידי אשפיכות דמים – אם נאמר משום שחשודים על שפיכות דמים, ויש לחשש שיהרגו יהודים בכלים אלו. ומי חשידי – וכי חשודים הם הכותים על כך, האמרת – הרי אמרנו בברייתא לעיל 'מיתניחין עמהן, והיינו שמותר להתייחד עם הכותים, הרי שאינם חשודים על שפיכות דמים. אלא על כרחך הטעם משום דאתי לזבונה לעובד כוכבים – שחששו שימכרום לגוים, ולא תולים לומר שימכרום ליהודים, וקשה על רבה שאמר שתולים להקל.

הגמרא ניסחה לדחות את הקושיא: וכי תימא – ואם תרצה לחלק ולומר, שטעם האיסור הוא כיון שפותי לא עביד תשובה – אינו עשוי לחזור בתשובה ולשמוע לקול החכמים שאסרו למכור כלים אלו לגוים, ואילו ישראל אפילו שהוא חשוד, עביד תשובה, ויתכן שלא ימכור לגוי, ולכן התיר רבה למכור לו בהמה גסה, עדיין קשה, והאמר רב נחמן, אמר רבה בר אבון, בדרך שאמרו חכמים שאסרו למכור בהמה גסה לעובד כוכבים, כך אסור למכור לישראל החשוד למכור לעובד כוכבים, הרי שפסק בפירוש שלא כרבה.

קיבל רבה את הדברים וניסה לתקן מה שעשה, וליטול בחזרה מאותו היהודי את החמור שמכר לו, רהיט בתריה תלתא פריסי – רץ רבה אחרי אותו יהודי שלש פרסאות. ואימא דאמרי פריסא בחלא – ויש אומרים שרץ אחריו פרסה אחת בין החולות, שקשה לרוץ שם, ולא אדרביה – ולא השיגו.

אגב כך שהובאה הברייתא האוסרת למכור לגוים כלי זיין, מביאה הגמרא דין נוסף בענין: אמר רב דימי בר אבא, בדרך שאסור

רב הונא מביא ראייה לדבריו: ומנא תימרא דאמרינן כי האי גוונא – ומנין למדנו שאומרים דבר זה, שלגבי חשש איסור 'לפני עור' תולים להקל, דתנן במשנה (שביעית פ"ה מ"ח). בית שמאי אומרים, לא ימכור אדם למי שחשוד על השביעית פרה החורשת, בשנה השביעית, שמא יחרוש בה, ונמצא שעבר המוכר משום לפני עור. ובית הלל מתירין, מפני שיש להקנות השוהמה, ולא לעבוד בה, ומוכח שלדעת בית הלל תולים לקולא ואין חוששים לאיסור 'לפני עור', וכדברי רב הונא.

הגמרא דוחה את הראיה: אמר רבה, מי דמי – וכי יש לדמות את ענינו לשביעית, התיב [שם] אין אדם מצווה על שבייתת בהמתו בשביעית, והמוכר בהמתו לחשוד אין לו לחשוש אלא משום לפני עור, ובחשש זה תולים להקל, הניא – אבל כאן, במוכר בהמתו לגוי, אדם מצווה על שבייתת בהמתו בשבת, וכיון שיש לחשוש שהמוכר עצמו יעבור על איסור זה וכמו שנתבאר לעיל (ע"א) שחששו משום שאלה ומשום שכירות ומשום נסיונו, בזה אין תולים להקל.

אביי תמה על סברת רבה, שתלה הדבר באם האדם עצמו מצווה על הדבר או לא: אמר ליה אביי רבה, וכי קל היבא וכל מקום דאדם מצווה על הדבר עצמו שמוכר האם דינו שאסור, והרי שדה, דאדם מצווה על שבייתת שדהו בשביעית, שנאמר (ויקרא כ"ה) 'שנת שבתן יהיה לארץ, ותנו בברייתא, בית שמאי אומרים לא ימכור אדם לישראל החשוד על השביעית שדה ניר – שדה חרושה בשביעית, מפני שסתמה עומדת לרועיה, ויש בכך משום לפני עור, ובית הלל מתירין, מפני שיש להקנות הרהור – להניחה בורה בשנה זו ולא יזרענה אלא בשנה הבאה, הרי שבייתת הלל תולים לקולא אפילו בשדה שאדם מצווה על שבייתתה, וכמו כן בענינו אף שמצווה על שבייתת בהמתו יש לתלות לקולא וכדעת רב הונא.

הגמרא מקשה קושיא נוספת על רבה: מתקיף לה רב אשי, וכי קל היבא דאין אדם מצווה שרי – וכי כלל הוא שכשאיך האדם עצמו מצווה תולים להקל, והרי פליס – כלי המחרישה דאין אדם מצווה על שבייתת פליס בשביעית, ותנן (שביעית פ"ה מ"ז) 'אלו הן פליס שאין אדם רשאי למכורן בשביעית למי שחשוד על השביעית, המכרישה וכל כליה, העול, שרותמים בו את השורים למחרישה, והמזורה – את' שבו זורים את התבואה לרוח להפרידה מן המוך, וכן עודר בה את הקרקע, והדקך – מעדר לחפירה בקרקע, כיון שכלים אלו מיוחדים לעבודת איסור, הרי שאף שאין אדם מצווה בשביעית על שבייתת כלים, מכל מקום לא תולים להקל.

מכח קושיות אלו דוחה הגמרא את דברי רבה: אלא אמר רב אשי, אין חילוק בין אם האדם מצווה על הדבר או לא, כמו שאמר רבה, אלא קל היבא דאימא למיתלא תלינן – במקום שאפשר לתלות, כמו בפרה שאפשר לתלות בשחיטה, וכן בשדה ניר שאפשר לזרעה בשנה הבאה, וקנאה עכשיו כיון שלא בכל שעה מזדמנת קניית שדה, תולים להיתר, ואף על גב דמצווה האדם על מצוה זו, וכל היבא דליבא למיתלי, לא תלינן – אבל במקום שאי אפשר לתלות, כמו בכלים, שאם כוונתו להשתמש בהם בשנה הבאה אין לו לקנותם עכשיו, לפיכך אין תולים בהם להיתר אף על גב דאינו מצווה.

הגמרא דנה בענין מכירת בהמה גסה לישראל החשוד למכור לגוים. מספרת הגמרא: רבה, זבין ההוא חמרא – מכר חמור לישראל החשוד למכור לעובד כוכבים, ובחמור אין לתלות שגנהו לשחיטה. אמר ליה אביי, מאי מעמא עבד מר הכי – מה טעם נהג אדוני כך, שמכר לו. אמר ליה רבה, אלא לישראל זבני – אני הרי מכרתי לישראל, ולא לעובד כוכבים.

אמר ליה אביי, והא אילו זבני ליה לעובד כוכבים – הרי ישראל זה עשוי ללכת ולמוכרה לגוי. השיב לו רבה, וכי לעובד כוכבים קא זבני, לישראל לא קא זבני – וכי אותו חשוד מוכר דוקא לגוים ולא לישראלים, והרי הוא מוכר למי שזדמן לו, ויש לתלות לקולא שימכור לישראל.

הגמרא מקשה על רבה מברייתא: איתיביה – הקשה אביי על רבה

המשך ביאור למס' עבודה זרה ליום ראשון עמ' ב

1 לְמַבּוֹר זֵיין וּכְלֵי זֵיין לְעוֹבְדֵי פּוֹכְבִּים, כִּךְ אֲסוּר לְמַבּוֹר לְלִסְטִים
2 יִשְׂרָאֵל.

3 מבררת הגמרא: הֵיכִי דְמֵי - באיזה ליסטים מדובר, אִי דְהַחֲשִׁיד
4 דְקָטִיל - אם חשוד הוא על רציחה, פְּשִׁיטָא שאסור למכור לו, הֵיִינוּ
5 עוֹבְדֵי פּוֹכְבִּים - הרי שייך בו אותו טעם איסור שיש בעובדי כוכבים,
6 שחוששים שישתמש בהם להריגת יהודים, ואין צורך להשמיענו
7 זאת וְאִי דְלֹא קָטִיל - ואם אינו הורג, אֲמַאי לֹא - מדוע באמת אסור
8 למכור לו.

9 מבאר הגמרא: לְעוֹלָם מדובר בליסטים דְלֹא קָטִיל, וְהָבֵא בְּמַאי
10 עֲסָקִינָן - וכאן במה אנו עוסקים, בְּמִשְׁמֹטָא - בליסטים השומט ממון
11 מיד בעליו ונמלט, דְזִימְנִין דְעֵבִיד לְאַצּוּלֵי נְפִשִׁיהּ - לפעמים
12 כשרודפים אחריו הוא נלחם בכלי הזיין שלו כדי להציל את עצמו,
13 ועל ידי כך מאבד השני את ממונו, נמצא שכלי הזיין סייעוהו לאבד

14 את ממונו של ישראל, לפיכך אסור למכור לו.
15 הגמרא מביאה הלכה נוספת הקשורה להלכות כלי זיין: תָּנּוּ רַבִּנָּן,
16 אִין מוֹכְרִין לְהֵן [-לגוים] תְּרִיסִין - מגינים שמחזיקים במלחמה כדי
17 שלא יפגעו בהם החיצים. וַיֵּשׁ אֲזַמְרִין, מוֹכְרִין לְהֵן תְּרִיסִין.
18 מבררת הגמרא: מַאי טַעְמָא של האוסרים למכור להם מגינים.
19 אִילִימָא מְשוּם דְמִגְנּוּ עֲלֵיהוּ - אם נאמר משום שהם מגינים עליהם
20 מחיצים, והמוכרם להם גורם להם חיות. אִי הָבֵי - אם כך אֲפִילוּ
21 חִיטֵי וּשְׁעָרֵי נְטִי לֹא - גם חטים ושעורים יאסר למכור להם מטעם
22 זה.

23 משיבה הגמרא: אָמַר רַב, באמת הטעם הוא משום שעל ידי מכירת
24 המגינים גורמים להם לחיות, ואין קושיא ממכירת חטים ושעורים,
25 כי אף בהם,